



Εβδομαδιαίο Δελτίο Οικονομικών και Επιχειρηματικών Ειδήσεων για το Κόσσοβο (23.05.2023)

A. Μακροοικονομικά Μεγέθη.

1. Προβλέψεις ΕΤΑΑ (EBRD) για οικονομία Κόσσοβου.

Η οικονομία του Κόσσοβου φαίνεται να διατηρεί την ανάπτυξή της στο 3,5% το 2023, δήλωσε, πρόσφατα, εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD), αναθεωρώντας την πρόβλεψη για οικονομική επέκταση 3% που έγινε τον Φεβρουάριο. Για το 2024, η EBRD επιβεβαίωσε την προηγούμενη πρόβλεψή της για ανάπτυξη 4% της οικονομίας του Κόσσοβου, όπως ανέφερε στην τελευταία έκθεσή της για τις περιφερειακές οικονομικές προοπτικές. Η σταθερή ανάπτυξη το 2023 είναι κυρίως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης ώθησης των διαθέσιμων εισοδημάτων από τα υψηλά μεταναστευτικά εμβάσματα, την αύξηση των πιστώσεων και την αύξηση των μισθών του δημόσιου τομέα στις αρχές του έτους. Για την περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων, η EBRD διατήρησε την προηγούμενη πρόβλεψή της για επιβράδυνση της οικονομικής ανάπτυξης στο 2,2% το 2023, πριν επιταχυνθεί στο 3,3% το 2024.

2. Διαμόρφωση κοινής γνώμης για οικονομικές εξελίξεις.

Το κόστος ζωής και η ανεργία είναι μεταξύ των βασικών ανησυχιών για τους πολίτες του Κόσσοβου καθώς περίπου το 43% δεν αναμένει βελτίωση της οικονομικής τους κατάστασης το επόμενο έτος, σύμφωνα με δημοσκόπηση του Διεθνούς Ρεπουμπλικανικού Ινστιτούτου (IRI), ενός μη κερδοσκοπικού οργανισμού.

Το 68% των ερωτηθέντων έκρινε τις υψηλές τιμές ως το πιο κρίσιμο πρόβλημα, ενώ για το 57% ήταν η ανεργία, ανέφερε το IRI σε δελτίο τύπου, επικαλούμενο στοιχεία από την έρευνά του της περιόδου Φεβρουαρίου-Μαρτίου. Η έρευνα διεξήχθη μέσω δείγματος 1.200 κατοίκων και είχε ποσοστό ανταπόκρισης 74%. Μόνο το 15% ανέφερε το κόστος ζωής ως πρόβλημα στην ίδια δημοσκόπηση τον Σεπτέμβριο του 2021.

Για το 60% των ερωτηθέντων που εντόπισαν το υψηλό κόστος διαβίωσης ως κορυφαία ανησυχία, αυτό οφειλόταν συγκεκριμένα στο υψηλό κόστος των τροφίμων, ενώ το 22% το απέδωσε στην ακρίβεια, σε συνδυασμό με το χαμηλό εισόδημα από την εργασία. Από εκείνους που ανέφεραν την ανεργία στα πιο πιεστικά ζητήματα, το 56% πιστεύει ότι η έλλειψη θέσεων εργασίας, γενικά, είναι η πιο κρίσιμη παράμετρος και το 22% επεσήμανε την έλλειψη καλά αμειβόμενων θέσεων εργασίας.

Οι μισοί από τους ερωτηθέντες είπαν ότι η κατάστασή τους δεν έχει αλλάξει τους τελευταίους έξι μήνες, ενώ το 21% είπε ότι η κατάστασή τους έχει επιδεινωθεί. Περίπου το 60% των ερωτηθέντων δεν πιστεύει ότι η χώρα τους μπορεί να τους προσφέρει ένα καλό μέλλον, αν και το 65% περιέγραψε την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους ως κάπως καλή, σε αντίθεση με πολύ καλή. Το IRI ιδρύθηκε το 1983 και δραστηριοποιείται σε εκατό χώρες, σύμφωνα με στοιχεία στην ιστοσελίδα του.

B. Τοπικά Επιχειρηματικά Νέα.

1. Δάνεια για επενδύσεις σε άρδευση.

Η Παγκόσμια Τράπεζα και η Ευρωπαϊκή Ένωση θα χορηγήσουν στο Κόσσοβο 10 εκατομμύρια ευρώ (10,8 εκατομμύρια δολάρια) για επενδύσεις σε συστήματα άρδευσης τον Ιούνιο, δήλωσε ο Υπουργός Γεωργίας FatonPeci. «Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις του κλάδου όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά, η Παγκόσμια Τράπεζα ως σημαντικός εταίρος συνεχίζει να στηρίζει τη χώρα μας μέσω χρηματοδοτικών μέσων και τεχνικής βοήθειας», δήλωσε ο Υπουργός σε ανάρτηση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, μετά από συνάντηση με τον MassimilianoPaolucci, Διευθυντή της Παγκόσμιας Τράπεζας, υπεύθυνο για το Κόσσοβο και τη Βόρεια Μακεδονία, χωρίς να αναφέρει λεπτομέρειες σχετικά με τους όρους της συμφωνίας επιχορήγησης. Ένα γενικό σχέδιο άρδευσης και ένα επενδυτικό σχέδιο για το Κόσσοβο αναπτύχθηκαν το 2021 με την υποστήριξη της Παγκόσμιας Τράπεζας, δίνοντας προτεραιότητα στη βελτίωση του αρδευτικού συστήματος Radoniqi-Dukagjini,

2. Εξέλιξη φορολογικών εσόδων.

Για την περίοδο αναφοράς Ιανουαρίου-Απριλίου 2023, η Φορολογική Διοίκηση του Κοσόβου κατάφερε να εισπράξει 47,7 εκατομμύρια Ευρώ έσοδα, ήτοι 17,7% περισσότερα από την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Ο κρατικός προϋπολογισμός εισέπραξε συνολικά 317,1 εκατ. ευρώ σε φόρους, και 83,6 εκατ. Ευρώ σε συνταξιοδοτικές εισφορές, που στο σύνολο των φόρων + εισφορών είναι 400,7 Εκατ. ευρώ. «Η συνέχιση της καλής απόδοσης της εισπράξης φορολογικών εσόδων είναι αποτέλεσμα της μέγιστης αφοσίωσης όλου του προσωπικού της Φορολογικής Διοίκησης, καθώς και της ειδικής αντιμετώπισης τομέων που, σύμφωνα με τις παραμέτρους και τις αναλύσεις της Υπηρεσίας, προκαλούν φορολογική μη συμμόρφωση», αναφέρεται σε δελτίο τύπου.

3. Επένδυση στον ενεργειακό τομέα.

Ο Πρωθυπουργός του Κοσόβου, AlbinKurti, μαζί με τον υπουργό Οικονομίας, ArtaneRizvanolli, συμμετείχαν στην τελετή έναρξης των εργασιών στο έργο κατασκευής του ηλιακού θερμοηλεκτρικού σταθμού ισχύος 150 MW από την SolarEnergyGroupEurope, στο χωριό Bec του δήμου Gjakova.

Αυτή η επένδυση, σύμφωνα με τον Πρωθυπουργό Kurti, συμβολίζει όχι μόνο ένα σημαντικό βήμα προς τους στόχους για αύξηση της παραγωγής ρεύματος από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αλλά και την δέσμευση για μετάβαση στην πράσινη ενέργεια. Ο Kurti τόνισε την έγκριση της νέας Ενεργειακής Στρατηγικής από την Βουλή του Κοσόβου και ανέφερε ότι, ήδη έχει καθορισθεί ο προσανατολισμός του ενεργειακού τομέα για τη προσεχή 10ετή περίοδο, με στόχο να κινηθεί η ανάπτυξη του ενεργειακού τομέα προς την ενεργειακή μετάβαση, σύμφωνα με τη Συμφωνία της Σόφιας και το Πράσινο Σχέδιο των Δυτικών Βαλκανίων 6 καθώς και σταδιακά προς την ουδετερότητα των εκπομπών άνθρακα έως το 2050.

Γ. Νέα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για ελληνικές επιχειρήσεις.

1. Πραγματοποίηση Διεθνούς Έκθεσης στον κατασκευαστικό τομέα.

Πραγματοποιήθηκε στην Πρίστινα, κατά την διάρκεια της περιόδου 18-19/05/2023 η 22η Διεθνής Έκθεση «EXPOKOS», στην οποία συμμετέχουν επιχειρήσεις από τους τομείς των κατασκευών, της ενέργειας, των μηχανημάτων, της άμυνας και της ασφάλειας. Εκτός από τοπικές επιχειρήσεις, αυτή η έκθεση έχει φέρει στη χώρα και επιχειρήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι οποίες παρουσιάζουν τα προϊόντα τους.

Στην τελετή έναρξης, η υπουργός Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και Εμπορίου, RozetaHajdari, δήλωσε ότι το Κόσοβο, χάρη στο εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό που διαθέτει, έχει πολλές δυνατότητες για προσέλκυση επενδύσεων. Η Υπουργός δήλωσε ότι, η Κυβέρνηση στοχεύει στην ταχύτερη ενσωμάτωση της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. "Το Κόσοβο έχει πολλές δυνατότητες, ειδικά για επενδύσεις, χάρη στο ανθρώπινο δυναμικό μας, αλλά και χάρη στους φυσικούς πόρους, ωστόσο το ανθρώπινο δυναμικό είναι το κύριο όπλο για την ταχεία οικονομική ανάπτυξη. Είμαι στην ευχάριστη θέση να μοιραστώ πολλές επιτυχίες από επιχειρήσεις του Κοσσυφοπεδίου που αυξάνουν τις επενδύσεις, αυξάνουν τις εξαγωγές, αλλά και επενδύσεις από ευρωπαϊκές χώρες και μακρύτερα που έρχονται λόγω των ευκαιριών που έχει η χώρα. Είναι οι πόροι, οι άνθρωποι, οι φόροι, οι νόμοι που πιάσαμε να κάνουμε.

Με αυτό το όραμα, στοχεύουμε να ενσωματώσουμε τη βιομηχανία μας παγκοσμίως με παραγωγή προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας και με την παροχή αξιοπρεπούς απασχόλησης για τους νέους μας».

Μεταξύ άλλων, είπε ότι έχει υπογράψει συμφωνία για το Πρόγραμμα Κοινής Αγοράς με την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπου το Κόσοβο θα έχει την ευκαιρία να συμμετάσχει σε όλες τις αιτήσεις

προγραμμάτων, συνολικής αξίας 4,2 δισ. Ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Ο Υπεύθυνος Διοργανωτής της Έκθεσης BekimXhafa ανακοίνωσε ότι φέτος ο αριθμός των τοπικών και διεθνών εκθετών έχει αυξηθεί σημαντικά.